

บทที่ 5

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

การวิจัยระยะที่ 3 เป็นขั้นตอนการพัฒนาโดยนำแนวทางหรือวิธีการพัฒนาที่ตัวแทนผู้มีส่วนสำคัญ และตัวแทนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดไว้ มาดำเนินการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ดังมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิจัย

คำถามการวิจัย

ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 นี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี ทุกฝ่ายจะได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการปฏิบัติการ (action) เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มตามแนวทาง วิธีการที่ได้กำหนดไว้ในระยะที่ 2 ซึ่งได้แก่การใช้ชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้บรรลุตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาตามที่ได้กำหนดไว้ จึงใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research : PAR) โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กรอบการวิจัย

กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี ศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1 การมีเป้าหมายร่วมกัน
- 1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 1.3 การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม
- 1.4 การตัดสินใจร่วมกัน

นำแนวทาง วิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง ซึ่งได้แก่การใช้ชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และประเมินผลการเรียนรู้โดยดัชนีชี้วัดความสำเร็จตามที่ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มได้ร่วมกันกำหนดไว้ในการวิจัยระยะที่ 2 มาใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัยและพัฒนา โดยการพัฒนาให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง

2. ประชากรในการวิจัย

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 14 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการสถานศึกษา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง และผู้เข้าชมโครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการ รวมจำนวน 107 คน

3. วิธีการพัฒนา

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ดังมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ชุดฝึกกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วยชุดฝึก จำนวน 4 ชุด ได้แก่

3.1.1 ชุดฝึกการมีเป้าหมายร่วมกัน

1) ใช้ฝึกในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 12.30 – 15.30 น รวม 3 คาบ สถานที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

2) นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตการณ์รายงานผลการสังเกตการณ์ ว่า หัวหน้าทุกกลุ่มได้มีการชี้แจงเป้าหมายการทำงานก่อนลงมือทำงาน หัวหน้าไม่ได้ซักถามสมาชิกว่าเข้าใจเป้าหมายของการทำงานก่อนลงมือทำงาน สมาชิกมีการซักถามให้หัวหน้าบอกเป้าหมายและขอบข่ายของงานเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้น และหัวหน้ามีการพูดคุยความ เพื่อให้สมาชิกเข้าใจเป้าหมายของงานอย่างชัดเจนและถูกต้องตรงกัน พฤติกรรมอื่นๆ ที่หัวหน้าและสมาชิกแสดงออก พบว่า มีการปรึกษาหารือกันถึงขนาดของช่อง ปรึกษาหารือกันถึงรูปร่าง

ลักษณะของช่อง และมีบางกลุ่มออกไปซักถามครู เพื่อขอรายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมายหรือเหตุผลของการทำช่องเพิ่มเติม”

3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ “การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มที่ดี ต้องมีการวางแผนเป้าหมายร่วมกันให้ชัดเจน และเฉพาะเจาะจงง่ายต่อการเข้าใจ และต้องแจ้งให้สมาชิกทุกคนรับรู้และเข้าใจเป้าหมายนั้นอย่างแจ่มแจ้ง ตรงกัน กล่าวคือ สมาชิกทุกคนต้องเข้าใจตรงกันว่ากลุ่มจะต้องทำอะไร มีขอบเขตแค่ไหนงานนั้นทำไปเพื่ออะไร ไม่เช่นนั้นผลงานอาจไม่ตรงกับเป้าหมายที่ต้องการหรือบรรลุผลช้าหรือเกิดความสับสนเปลี่ยนแปลงทั้งวัสดุ งบประมาณ และเวลาโดยใช่เหตุ ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มใดๆ ก็ตาม ก่อนลงมือปฏิบัติงานหัวหน้าควรดูแล และตรวจสอบว่าสมาชิกกลุ่มทุกคนเข้าใจเป้าหมายตรงกันหรือไม่ และสมาชิกทุกคนควรซักถาม เพื่อให้ตนเองมีความเข้าใจสิ่งที่จะทำอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น”

3.1.2 ชุดฝึกการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

1) ใช้ฝึกใน วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 12.30 – 15.30 น. รวม 3 คาบ สถานที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

2) นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตการณ์รายงานผลการสังเกตการณ์ ว่า “แต่ละกลุ่มใช้เวลาการทำงาน 10 นาที ไม่มีการติดคิดการในการทำงาน ทุกคนในกลุ่มช่วยงานกลุ่มได้ดี พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานครั้งนี้ พบว่า มีนักเรียนบางคนไม่เข้าใจคำสั่งจึงทำงานไม่ได้ครูต้องให้หัวหน้ากลุ่มอธิบายหลายครั้ง”

3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ “ถ้าเราทำงานเดี่ยวเมื่อใดที่เราทำงานตามหน้าที่ของเราสำเร็จก็เรียกว่างานสำเร็จ แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่มการที่เราทำส่วนของเรสำเร็จนั้นยังไม่เพียงพอเพราะงานกลุ่มจะสำเร็จมีได้ขึ้นอยู่กับงานส่วนของเราเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับงานของทุกๆ คนด้วย ดังนั้น ครูจึงควรช่วยย้ำเตือนให้นักเรียนตระหนักในเรื่องนี้อยู่เสมอว่า ในการทำงานกลุ่มนั้น นอกจากเราจะต้องรับผิดชอบงานส่วนของเราให้สำเร็จแล้ว เราจำเป็นต้องให้ความร่วมมือแก่สมาชิกคนอื่นในกลุ่มด้วย การให้ความร่วมมือในที่นี้หมายถึง การดูแลเอาใจใส่ผู้อื่น สังเกตดูว่า เขาต้องการความช่วยเหลืออะไร และให้ความช่วยเหลือแก่เขาเท่าที่จะทำได้ หากทุกคนในกลุ่มทำได้เช่นนี้ งานของกลุ่มก็จะประสบความสำเร็จอย่างดี และสมาชิกทุกคนจะมีความรู้สึกและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน”

3.1.3 ชุดฝึกการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม

1) ใช้ฝึกใน วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 12.30 – 15.30 น. รวม 3 คาบ สถานที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

2) นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตการณ์รายงานผลการสังเกตการณ์ ว่า “ในแต่ละกลุ่มมีการพูดคุยกันและสื่อความหมายของการพูดได้พอใช้ การฟังมีบางคนที่ไม่สนใจเพื่อน

ขณะเพื่อนกำลังออกมาพูด นักเรียนมีการจดบันทึกขณะเพื่อนกำลังพูด และซักถามเมื่อไม่เข้าใจ

3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ “ในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจกัน ในการสื่อความหมายกัน ถ้าผู้พูดพูดไม่ชัดเจน คลาดเคลื่อนไปจะทำให้ผู้ฟังรับสารที่ผิดๆ มา ทำให้ความเข้าใจไม่ตรงกันการทำงานก็ไม่อาจเป็นไปตามเป้าหมายได้”

3.1.4 ชุดฝึกการตัดสินใจร่วมกัน

1) ใช้ฝึกใน วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 12.30 – 15.30 น. รวม 3 คาบ สถานที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

2) นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตการณ์รายงานผลการสังเกตการณ์ ว่า “นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่ม ก่อนฝึกนักเรียนใช้วิธีลงคะแนนเสียงในการตัดสินใจของกลุ่ม แต่หลังการฝึกนักเรียนใช้การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และสรุปเป็นการตัดสินใจของกลุ่ม”

3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ “ในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กลุ่มจำเป็นต้องปรึกษาหารือกัน เพื่อให้ได้ข้อยุติที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจว่าอะไรจะเป็นข้อยุติของกลุ่มนั้น ทำได้หลายวิธี วิธีที่นิยมกันก็คือการให้ผู้ร่วมงานลงคะแนนเสียง ความคิดใดได้คะแนนเสียงมากที่สุด ความคิดนั้นเป็นข้อยุติของกลุ่ม วิธีนี้เป็นวิธีที่สะดวกรวดเร็วไม่ยุ่งยากลำบาก แต่อาจไม่ได้ความคิดที่ถูกต้องและรอบคอบเสมอไป นอกจากนั้นผู้ร่วมงานที่แพ้คะแนนเสียงอาจยังความสงสัย ไม่เชื่อในความคิดที่เป็นเสียงส่วนใหญ่ทำให้ไม่ยอมให้ความร่วมมือแก่กลุ่ม วิธีที่กลุ่มควรพยายามใช้เพราะได้ผลดีกว่า ถึงแม้จะเสียเวลามากขึ้นก็คือ การให้โอกาสทุกคนได้อธิบายความคิดของตน รับฟังกันและพิจารณากัน โดยดูว่าของใครมีเหตุผลกว่ากัน และยอมรับในความคิดที่มีเหตุผลและผลดีกว่า วิธีนี้จะทำให้กลุ่มได้ความคิดที่รอบคอบและเหมาะสมกว่า และผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจมากกว่าด้วย”

3.2 โครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม

3.2.1 ระยะเวลาในการจัดทำโครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม ระหว่างวันที่ 5 - 13 มีนาคม พ.ศ. 2551 สถานที่หอประชุมโรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

3.2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม (โดยการจับฉลาก หมายเลข 1, 2, 3) ให้นักเรียนเข้ากลุ่มของตัวเอง ร่วมปรึกษากันเลือกเรื่องที่จะทำโครงการกลุ่มของตนเองกลุ่มละ 1 โครงการ รายละเอียด ดังนี้

1) กลุ่มที่ 1 จัดทำโครงการกลุ่ม เรื่อง การดูแลรักษาความสะอาดช่องปากและฟัน อาจารย์สมเกียรติ กิจนาวิ เป็นที่ปรึกษา มีสมาชิกจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. เด็กชายพายุ ทองคำ
2. เด็กชายรุ่งตะวัน ศรีวิไลสุข
3. เด็กหญิงสุกัญญา เวียนทอง
4. เด็กชายอำพล ศรีธิ
5. เด็กหญิงสุพรรณษา คำผิว

2) กลุ่มที่ 2 จัดทำโครงการงานกลุ่ม เรื่อง เพชรฆาตกำจัดกลิ่นรักแค้น
อาจารย์ทัศนีย์ มิติน เป็นที่ปรึกษา มีสมาชิกจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. เด็กชายสมมิตร ชาทิ
2. เด็กชายปริญญา ประสม
3. เด็กชายสรวิศ ศรีจันทร์นวน
4. เด็กหญิงวาสนา น้อยเกตุ
5. เด็กหญิงวิลนจง ลายทอง

3) กลุ่มที่ 3 จัดทำโครงการงานกลุ่ม เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต หมวด
การคบมิตร พระอาจารย์ยุทธนา อาจศีตรู เป็นที่ปรึกษา มีสมาชิกจำนวน 4 คน ประกอบด้วย

1. เด็กชายวุฒิพงษ์ ชื่นกลาง
2. เด็กหญิงอัญชลี ยอดจันทิก
3. เด็กหญิงยุพิน กุหลาบ
4. เด็กชายนิตินาศกร จันทโร

3.3.3 เมื่อแต่ละกลุ่มได้เรื่องที่ศึกษาแล้ว โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำ
กลุ่ม นักเรียนได้ทำการศึกษาในเรื่องที่กลุ่มได้รับผิดชอบ ร่วมกันจัดทำโครงการงานกลุ่มที่นักเรียน
รับผิดชอบ

3.3.4 จัดสถานที่จัดนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม เตรียมอุปกรณ์ ทำการ
ประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน เขตตำบลเขาวง และโรงเรียนใกล้เคียง

3.3.5 แสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม ในวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2551
ตั้งแต่เวลา 13.00 - 15.00 น. โดยมีผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการการเรียนรู้ จำนวน 100 คน

4. เครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล

การใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี มีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ดังนี้

4.1 แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม
เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวงได้ประเมินความรู้ ความเข้าใจของ
ตนเองหลังจากได้ฝึกปฏิบัติกับชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว

โดยแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ คือ ใช่ และ ไม่ใช่ แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ แบ่งเนื้อหาตามกรอบการวิจัย

4.2 แบบประเมินเจตคติ

แบบประเมินเจตคติกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง ได้ประเมินเจตคติของตนเองต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มหลักจากได้ฝึกปฏิบัติชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว โดยแบบประเมินเจตคติมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 15 ข้อ แบ่งเนื้อหาตามกรอบการวิจัย (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก หน้า 174)

4.3 แบบประเมินพฤติกรรม

แบบประเมินพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ ผู้อำนวยการ และครูประจำโรงเรียนวัดเขาวง ได้ประเมินพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว โดยแบบประเมินพฤติกรรมเป็นแบบบันทึกว่า มี หรือ ไม่มี ทั้งหมด 20 ข้อ ตามกรอบการวิจัย (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก หน้า 176)

4.4 แบบประเมินโครงงานกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม

แบบประเมินโครงงานกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่มเพื่อให้ ผู้เข้าร่วมชมโครงงานและนิทรรศการได้ประเมินกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลักจากได้มีการจัดการแสดงโครงงานและนิทรรศการ ณ โรงอาหารโรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี ในวันที่ 13 มีนาคม 2551 ตั้งแต่เวลา 13.00 – 15.00 โดยแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดีมาก พอใช้ ปรับปรุง (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก หน้า 178)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ แบบประเมินเจตคติ แบบประเมินพฤติกรรม และแบบประเมินโครงงานกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ จำนวน และ ร้อยละ

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แบบสร้างข้อสรุปโดยการจำแนกข้อมูลชนิดของข้อมูลโดยอาศัยกรอบการวิจัยเป็นหลัก

6. เกณฑ์การแปลความผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

6.1 แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดความหมายร้อยละของความรู้ ความเข้าใจ ตามสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2544, หน้า 60) ดังนี้

ค่าร้อยละของผู้ตอบถูก		แปลความหมาย
80 - 100	เท่ากับ	มีความรู้ ความเข้าใจระดับมาก
60 - 79	เท่ากับ	มีความรู้ ความเข้าใจระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 60	เท่ากับ	มีความรู้ ความเข้าใจระดับน้อย

6.2 แบบประเมินเจตคติกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดความหมายร้อยละของเจตคติ ตามสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2544, หน้า 10) ดังนี้

ค่าร้อยละของผู้มีเจตคติแต่ละระดับ		แปลความหมาย
80 - 100	เท่ากับ	มีเจตคติระดับมากที่สุด
70 - 79	เท่ากับ	มีเจตคติระดับมาก
60 - 69	เท่ากับ	มีเจตคติระดับปานกลาง
50 - 59	เท่ากับ	มีเจตคติระดับน้อย
0 - 49	เท่ากับ	มีเจตคติระดับน้อยที่สุด

6.3 แบบประเมินพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดความหมายร้อยละของพฤติกรรม ตามสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2544, หน้า 13) ดังนี้

ค่าร้อยละของพฤติกรรม		แปลความหมาย
80 - 100	เท่ากับ	มีพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้
0 - 79	เท่ากับ	ไม่มีพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้

6.4 แบบประเมินโครงงานกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดความหมายร้อยละของโครงงานกลุ่ม ตามสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2544, หน้า 60) ดังนี้

ค่าร้อยละโครงงานกลุ่ม		แปลความหมาย
80 - 100	เท่ากับ	ผลการประเมินดีมาก
60 - 79	เท่ากับ	ผลการประเมินพอใช้
ต่ำกว่า 60	เท่ากับ	ผลการประเมินปรับปรุง

ผลการวิจัย

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี เป็นการลงมือปฏิบัติตามวิธีการที่ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดไว้ คือการใช้ชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ

การประเมินความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง โดยทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมปรากฏผลดังตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 15 จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกต้องและระดับความรู้ เรื่องกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังการพัฒนา

ข้อความ	ผู้ตอบถูก		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้
1. การทำงานกลุ่มทุกครั้งไม่จำเป็นต้องมีการวางแผนเป้าหมายของสมาชิกร่วมกันก่อนทำงานก็ได้	13	92.9	มาก
2. หัวหน้ากลุ่มเพียงคนเดียวเท่านั้นที่เป็นผู้กำหนดเป้าหมายของกลุ่ม	14	100	มาก
3. การวางแผนเป้าหมายร่วมกันก่อนทำงานกลุ่มมีผลต่อประสิทธิภาพของงานที่ออกมาเป็นอย่างมาก	12	85.9	มาก
4. สมาชิกในกลุ่มต้องเข้าใจในเป้าหมายร่วมกัน	11	78.6	ปานกลาง
5. กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มที่ดีต้องมีการวางแผนเป้าหมายร่วมกันก่อนทำงาน	13	92.9	มาก
6. หัวหน้าหรือคนที่เก่งที่สุดในกลุ่มเป็นผู้ทำงานเท่านั้น	12	85.9	มาก
7. สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีความสำคัญที่สุดในการที่จะให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้	12	85.9	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้ตอบถูก		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้
8. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ดีสมาชิกในกลุ่มทุกคนต่างคนต่างทำงานโดยไม่คำนึงถึงสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม	13	92.9	มาก
9. การทำงานกลุ่มสมาชิกทุกคนต้องเข้าใจในความหมายของสื่อที่พูดออกมาด้วยกัน	13	92.9	มาก
10. ขณะเพื่อนสมาชิกกำลังพูดเราไม่จำเป็นต้องสนใจในเรื่องที่เพื่อนพูดก็ได้	13	92.9	มาก
11. ขณะเพื่อนกำลังพูดถ้าเราไม่เข้าใจตรงไหนควรถามให้เข้าใจ	13	92.9	มาก
14. วิธีการตัดสินใจที่ดีของกลุ่ม คือ การให้สมาชิกลงคะแนนเสียง หากความคิดใดได้คะแนนเสียงมากที่สุดกลุ่มก็จะปฏิบัติตามความคิดนั้น	12	85.9	มาก
15. ผลการตัดสินใจที่ดีควรมาจากการพิจารณาร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มโดยคำนึงถึงเหตุและผลเป็นสำคัญ	11	78.6	ปานกลาง
16. ผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจในงานของกลุ่ม คือ หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่เรียนเก่งเท่านั้น	12	85.9	มาก
17. การตัดสินใจในงานทั้งหลายของกลุ่ม ควรคำนึงถึงคำกล่าวที่ว่า “เสียงส่วนใหญ่ อาจไม่ใช่เสียงที่ถูกต้องเสมอไป”	13	92.9	มาก
18. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในกลุ่มสามารถใช้อารมณ์ของตนเองในการแก้ปัญหาได้อย่างเต็มที่	13	92.9	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง มีระดับความรู้มาก จำนวน 16 รายการ คือ การทำงานกลุ่มทุกครั้งไม่จำเป็นต้องมีการวางแผนเป้าหมายของสมาชิกร่วมกันก่อนทำงานก็ได้ ร้อยละ 92.9 หัวหน้ากลุ่มเพียงคนเดียวเท่านั้นที่เป็นผู้กำหนดเป้าหมายของกลุ่ม ร้อยละ 100 การวางแผนเป้าหมายร่วมกันก่อนทำงานกลุ่มมีผลต่อประสิทธิภาพของงานที่ออกมาเป็นอย่างมาก ร้อยละ 85.9 กระบวนการเรียนรู้โดยใช้

กระบวนการกลุ่มที่ดีต้องมีการวางแผนเป้าหมายร่วมกันก่อนทำงาน ร้อยละ 92.9 หัวหน้าหรือคนที่เก่งที่สุดในกลุ่มเป็นผู้ทำงานเท่านั้น ร้อยละ 85.9 สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีความสำคัญที่สุดในการที่จะให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ร้อยละ 85.9 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ดีสมาชิกในกลุ่มทุกคนต่างคนต่างทำงานโดยไม่คำนึงถึงสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ร้อยละ 92.9 การทำงานกลุ่มสมาชิกทุกคนต้องเข้าใจในความหมายของสิ่งที่พูดออกมาร่วมกัน ร้อยละ 92.9 ขณะเพื่อนสมาชิกกำลังพูดเราไม่จำเป็นต้องสนใจในเรื่องที่เพื่อนพูดก็ได้ ร้อยละ 92.9 ขณะเพื่อนกำลังพูดถ้าเราไม่เข้าใจตรงไหนควรถามให้เข้าใจ ร้อยละ 92.9 มานะชอบพูดแซวเพื่อนสมาชิกคนอื่นในกลุ่มเมื่อเพื่อนกำลังพูด ร้อยละ 85.9 เพื่อกันลืมเราควรจดบันทึกในสิ่งที่สำคัญเอาไว้ ร้อยละ 100 วิธีการตัดสินใจที่ดีของกลุ่ม คือ การให้สมาชิกลงคะแนนเสียง หากความคิดใดได้คะแนนเสียงมากที่สุดกลุ่มก็จะปฏิบัติตามความคิดนั้น ร้อยละ 85.9 ผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจในงานของกลุ่ม คือ หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่เรียนเก่งเท่านั้น ร้อยละ 85.9 การตัดสินใจในงานทั้งหลายของกลุ่ม ควรคำนึงถึงคำกล่าวที่ว่า “เสียงส่วนใหญ่ อาจไม่ใช่เสียงที่ถูกต้องเสมอไป” ร้อยละ 92.9 และเมื่อเกิดปัญหขึ้นในกลุ่มสามารถใช้อารมณ์ของตนเองในการแก้ปัญหาได้อย่างเต็มที่ ร้อยละ 92.9

ระดับความรู้ปานกลาง จำนวน 2 รายการ คือ สมาชิกในกลุ่มต้องเข้าใจในเป้าหมายร่วมกัน ร้อยละ 78.6 และผลการตัดสินใจที่ดีควรมาจากการพิจารณาร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยคำนึงถึงเหตุและผลเป็นสำคัญ ร้อยละ 78.6

สรุป นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมีผู้ตอบถูกอยู่ในระดับมาก จำนวน 16 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 88.9 และมีระดับความรู้ปานกลาง จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.1

2. ด้านเจตคติ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรีที่เข้ารับการฝึกกิจกรรมมีเจตคติต่อการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มหลังการฝึกชุดกิจกรรมในประเด็นต่างๆ ดังปรากฏในตาราง 16 ดังนี้

ตาราง 16 ร้อยละเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง ต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังการพัฒนา

ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้มีระดับเจตคติ					ระดับเจตคติ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีในโรงเรียน	92.9	7.1	0	0	0	มากที่สุด
2. นักเรียนทุกคนในห้องมีความรู้และทักษะกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นอย่างดี	85.8	14.2	0	0	0	มากที่สุด
3. การทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้งานมีคุณภาพมากกว่าการทำงานเดี่ยว	14.2	71.5	7.1	0	0	มาก
4. นักเรียนรู้สึกไม่แตกต่างระหว่างการทำงานเดี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม	92.9	7.1	0	0	0	มากที่สุด
5. การทำงานเป็นกลุ่มมีประโยชน์ทำให้นักเรียนในห้องเกิดความสามัคคีกัน	85.8	7.1	7.1	0	0	มากที่สุด
6. การแบ่งกลุ่มในการทำงานไม่ควรยึดติดกับเพื่อนที่ใกล้ชิดกันเท่านั้น	28.5	14.2	0	57.3	0	น้อย
7. ถ้าครูให้นักเรียนช่วยกันทำงานเป็นกลุ่มในรายวิชานักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องน่าสนใจเสมอ	14.2	78.7	7.1	0	0	มาก
8. นักเรียนคิดว่าการทำงานเป็นกลุ่มเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับนักเรียน	100	0	0	0	0	มากที่สุด
9. นักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มไปใช้ในการทำงานร่วมกันคนอื่นได้	92.9	7.1	0	0	0	มากที่สุด
10. นักเรียนคิดว่าการทำงานกลุ่มทุกครั้งต้องมีการวางแผนเป้าหมายของกลุ่มร่วมกันก่อนลงมือทำงาน	85.8	14.2	0	0	0	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้มีระดับเจตคติ					ระดับ เจตคติ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
11. สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วม ในการร่วมกันดำเนินงานของกลุ่ม	100	0	0	0	0	มากที่สุด
12. สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องเข้าใจ ความหมายตรงกันถึงจะทำงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	100	0	0	0	0	มากที่สุด

จากตาราง 16 แสดงว่า โดยภาพรวมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติต่อกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่มหลังการฝึกชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 12 รายการ คือ กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีในโรงเรียน ร้อยละ 92.9 ส่วนนักเรียนทุกคนในห้องมีความรู้และทักษะกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นอย่างดี ร้อยละ 85.8 นักเรียนรู้สึกไม่แตกต่างระหว่างการทำงานเดี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม ร้อยละ 92.9 การทำงานเป็นกลุ่มมีประโยชน์ทำให้นักเรียนในห้องเกิดความสามัคคีกัน ร้อยละ 85.8 นักเรียนคิดว่าการทำงานเป็นกลุ่มเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับนักเรียน ร้อยละ 100 นักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มไปใช้ในการทำงานร่วมกันคนอื่นได้ ร้อยละ 92.9 นักเรียนคิดว่าการทำงานกลุ่มทุกครั้งต้องมีการวางแผนเป้าหมายของกลุ่มร่วมกันก่อนลงมือทำงาน ร้อยละ 85.8 สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการร่วมกันดำเนินงานของกลุ่ม ร้อยละ 100 สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องเข้าใจความหมายตรงกันถึงจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 100 การตัดสินใจของกลุ่มที่ดีที่สุดคือการร่วมกันของสมาชิกกลุ่มทุกคน ร้อยละ 85.8 กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มช่วยให้งานที่ออกมามีคุณภาพดีกว่าการศึกษาแบบปกติ ร้อยละ 92.9 นักเรียนชอบการทำงานแบบกลุ่มมากขึ้นกว่าการทำงานเดี่ยว ร้อยละ 100

ระดับความรู้มาก จำนวน 2 รายการ คือ ถ้าครูให้นักเรียนช่วยกันทำงานเป็นกลุ่มในรายวิชานักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องน่าสนใจ ร้อยละ 78.7 สำหรับถ้าครูให้นักเรียนช่วยกันทำงานเป็นกลุ่มในรายวิชานักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องน่าสนใจ ร้อยละ 78.7

ระดับรู้น้อย จำนวน 1 รายการ คือ ถ้าครูให้นักเรียนช่วยกันทำงานเป็นกลุ่มในรายวิชานักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องน่าสนใจ ร้อยละ 57.3

สรุป นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี มีเจตคติต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 12 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 80 และนักเรียนมีระดับเจตคติอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.4 ส่วนนักเรียนที่มีระดับเจตคติอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.6

3. ด้านพฤติกรรม

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรีที่ได้รับการฝึกชุดกิจกรรมมีพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มตามกรอบการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 การมีเป้าหมายร่วมกันในกลุ่ม

การประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังจากรับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว มีค่าร้อยละในด้านพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกันในกลุ่ม ดังปรากฏในตาราง 17 ดังนี้

ตาราง 17 จำนวนร้อยละและระดับพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกันในกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังการพัฒนา

พฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม	จำนวนนักเรียน		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับพฤติกรรม
1. ร่วมกันวางแผนเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน	13	92.9	มี
2. ทำความเข้าใจในเป้าหมายของกลุ่มร่วมกันก่อนทำงาน	12	85.8	มี
3. มีการทบทวนถึงเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน	12	85.8	มี
4. มีการตรวจสอบว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนเข้าใจในเป้าหมายของกลุ่มตรงกันหรือไม่	7	50	ไม่มี
5. มีการวางแผนงานในการทำงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายของกลุ่มเป็นสำคัญ	14	100	มี

จากตาราง 17 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวงหลังจากได้ฝึกชุดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน จำนวน 4 รายการ คือ ร่วมกันวางแผนเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ร้อยละ 92.9 ส่วนทำความเข้าใจในเป้าหมายของกลุ่มร่วมกันก่อนทำงาน ร้อยละ 85.8 สำหรับมีการทบทวน

ถึงเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน ร้อยละ 85.8 และมีการวางแผนงานในการทำงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายของกลุ่มเป็นสำคัญ ร้อยละ 100

นักเรียนไม่มีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกันจำนวน 1 รายการ คือ มีการตรวจสอบว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนเข้าใจในเป้าหมายของกลุ่มตรงกันหรือไม่ ร้อยละ 50

สรุป นักเรียนมีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 80 และนักเรียนไม่มีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน จำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20

3.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังจากรับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว มีค่าร้อยละในด้านพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ดังปรากฏในตาราง 18 ดังนี้

ตาราง 18 จำนวนร้อยละและระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังการพัฒนา

พฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม	จำนวนนักเรียน		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับพฤติกรรม
1. มีการพูดตกลงกันถึงงานที่จะต้องทำ	13	92.9	มี
2. ทำงานโดยคำนึงถึงความสำเร็จของกลุ่มตามเป้าหมายเป็นหลัก	12	85.8	มี
3. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานและหน้าที่ของตนเอง	13	92.9	มี
4. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ	14	100	มี
5. ให้ความร่วมมือกับกลุ่มด้วยความเต็มใจ	14	100	มี

จากตาราง 18 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จำนวน 5 รายการ คือ มีการพูดตกลงกันถึงงานที่จะต้องทำ ร้อยละ 92.9 ส่วนทำงานโดยคำนึงถึงความสำเร็จของกลุ่มตามเป้าหมายเป็นหลัก ร้อยละ 85.8 สำหรับทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานและหน้าที่ของตนเอง ร้อยละ 92.9 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ร้อยละ 100 และให้ความร่วมมือกับกลุ่มด้วยความเต็มใจ ร้อยละ 100

สรุป นักเรียนมีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกรายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 100

3.3 การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม

การประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังจากรับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว มีค่าร้อยละในด้านพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม ดังปรากฏในตาราง 19 ดังนี้

ตาราง 19 ค่าร้อยละและระดับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังการพัฒนา

พฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม	จำนวนนักเรียน		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับพฤติกรรม
1. พูดสื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	12	85.8	มี
2. แสดงความเคารพและให้เกียรติเพื่อนในกลุ่ม	13	92.9	มี
3. ตามเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจในสิ่งที่เพื่อนพูด	12	85.8	มี
4. ให้ความสนใจในขณะที่เพื่อนกำลังพูด	14	100	มี
5. ขณะคนอื่นพูดไม่ทำงานอื่นไปด้วย	13	92.9	มี

จากตาราง 19 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากรับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มจำนวน 5 รายการ คือ พูดสื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย ร้อยละ 85.8 ส่วนแสดงความเคารพและให้เกียรติเพื่อนในกลุ่ม ร้อยละ 92.9 สำหรับถามเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจในสิ่งที่เพื่อนพูด ร้อยละ 85.8 ให้ความสนใจในขณะที่เพื่อนกำลังพูด ร้อยละ 100 และขณะคนอื่นพูดไม่ทำงานอื่นไปด้วย ร้อยละ 92.9

สรุป นักเรียนมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม ทุกรายการหรือคิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การตัดสินใจร่วมกัน

การประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังจากรับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว มีค่าร้อยละในด้านพฤติกรรมการตัดสินใจร่วมกัน ดังปรากฏในตาราง 20 ดังนี้

ตาราง 20 ค่าร้อยละและระดับพฤติกรรมการตัดสินใจร่วมกันของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง หลังการพัฒนา

พฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม	จำนวนนักเรียน		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับ พฤติกรรม
1. แสดงความคิดเห็นโดยให้เหตุผลประกอบ	12	85.8	มี
2. มีการลงมติอย่างไวยอมรับมตินั้นและปฏิบัติตาม	14	100	มี
3. พิจารณาความคิดเห็นของเพื่อนด้วยหลักเหตุผล	12	85.8	มี
4. แสดงความสนใจต่อการปรึกษาหารือกันของกลุ่ม	13	92.9	มี
5. ตัดสินใจร่วมกันด้วยความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน	14	100	มี

จากตาราง 20 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการตัดสินใจร่วมกัน จำนวน 5 รายการ คือ แสดงความคิดเห็นโดยให้เหตุผลประกอบ ร้อยละ 85.8 ส่วนมีการลงมติอย่างไวยอมรับมตินั้นและปฏิบัติตาม ร้อยละ 100 สำหรับพิจารณาความคิดเห็นของเพื่อนด้วยหลักเหตุผล ร้อยละ 85.8 แสดงความสนใจต่อการปรึกษาหารือกันของกลุ่ม ร้อยละ 92.9 และตัดสินใจร่วมกันด้วยความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน ร้อยละ 100

สรุป นักเรียนมีพฤติกรรมการตัดสินใจร่วมกันทุกรายการหรือคิดเป็นร้อยละ 100

4. โครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม

แบบประเมินโครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม ได้ประเมินหลังจากที่นักเรียนได้ฝึกชุดกิจกรรมแล้ว และให้ทำโครงการกลุ่มและจัดนิทรรศการแสดงผลการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีค่าร้อยละในด้านโครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม ดังปรากฏในตาราง 21 ดังนี้

ตาราง 21 ค่าร้อยละของการประเมินโครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

ข้อความ	จำนวนผู้ประเมิน (ร้อยละ)			
	ดีมาก	พอใช้	ปรับปรุง	ระดับการประเมิน
ด้านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม				
1. กลุ่มมีเป้าหมายร่วมกันในการทำงานครั้งนี้	80	10	10	ดีมาก
2. ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน	90	5	5	ดีมาก
3. ในกลุ่มมีการติดต่อสื่อสารที่ดีร่วมกัน	80	10	10	ดีมาก
4. การตัดสินใจของกลุ่มเกิดจากทุกคนร่วมกัน	85	5	10	ดีมาก
ด้านเนื้อหา				
1. เป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมชม	80	10	10	ดีมาก
2. สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	17	73	10	พอใช้
3. สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	85	10	5	ดีมาก
ด้านการนำเสนอ				
1. เข้าใจง่าย	25	65	10	พอใช้
2. ได้เตรียมการมาเป็นอย่างดี	80	10	10	ดีมาก
3. ผู้นำเสนอเสียงดังฟังชัด	28	20	52	ปรับปรุง
4. เข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอเป็นอย่างดี	80	10	10	ดีมาก
ด้านสถานที่				
1. เหมาะสมกับการจัดในครั้งนี้	38	10	52	ปรับปรุง
2. สะอาดเรียบร้อย	80	5	15	ดีมาก
3. พอเหมาะกับจำนวนผู้เข้าร่วมงาน	80	10	10	ดีมาก

จากตาราง 21 แสดงว่า การจัดทำโครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการประเมินของผู้เข้าร่วมชมโครงการและนิทรรศการ ส่วนใหญ่ให้ระดับการประเมินดีมาก จำนวน 10 รายการ คือ กลุ่มมีเป้าหมายร่วมกันในการทำงานครั้งนี้ ร้อยละ 80 ส่วนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน ร้อยละ 90 สำหรับในกลุ่มมีการติดต่อสื่อสารที่ดีร่วมกัน ร้อยละ 80 การตัดสินใจของกลุ่มเกิดจากทุกคน

ร่วมกัน ร้อยละ 85 เป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมชม ร้อยละ 80 สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 85 ได้เตรียมการมาเป็นอย่างดี ร้อยละ 80 เข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอเป็นอย่างดี ร้อยละ 80 สะอาดเรียบร้อย ร้อยละ 80 และพอเหมาะกับจำนวนผู้เข้าร่วมงาน ร้อยละ 80

ระดับการประเมินพอใช้ จำนวน 2 รายการ คือ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 56 และ เข้าใจง่าย ร้อยละ 65

ระดับการประเมินปรับปรุง จำนวน 2 รายการ คือ ผู้นำเสนอเสียงดังฟังชัด ร้อยละ 52 และ เหมาะสมกับการจัดในครั้งนี้ ร้อยละ 52

สรุป ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากจำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 71.6 ระดับพอใช้ จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.2 ระดับปรับปรุงจำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.2 และพอใช้ จำนวน 2 รายการ ส่วนที่ต้องปรับปรุง จำนวน 2 รายการ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

สรุปผลการวิจัย พบว่า หลังจากที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี ได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มแล้ว และได้ร่วมกันจัดทำโครงการกลุ่มและแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่มแล้วนั้น ได้มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ตามกรอบการวิจัย และตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ใน การวิจัยในระยะที่ 2 แล้วนั้น มีผลการวิจัย พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมี ผู้ตอบถูกอยู่ในระดับมาก จำนวน 16 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 88.9 และมีระดับความรู้ปานกลาง จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.1

2. ด้านเจตคติ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี มีเจตคติต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 12 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 80 และนักเรียนมีระดับเจตคติอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.4 ส่วนนักเรียนที่มีระดับเจตคติอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.6

3. ด้านพฤติกรรม แยกตามกรอบการวิจัย

3.1 การมีเป้าหมายร่วมกัน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 80 และนักเรียนไม่มีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน จำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20

3.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มทุกรายการหรือคิดเป็น ร้อยละ 100

3.3 การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกรายการหรือคิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การตัดสินใจร่วมกัน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการตัดสินใจร่วมกันทุกรายการหรือคิดเป็นร้อยละ 100

4. โครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากจำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 71.6 ระดับพอใช้ จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.2 ระดับปรับปรุงจำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.2 และพอใช้ จำนวน 2 รายการ ส่วนที่ต้องปรับปรุง จำนวน 2 รายการ ผลการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 22 สรุปผลการวิจัยตามตัวชี้วัดความสำเร็จกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ผลการวิจัย
1. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มตอบถูกต้องร้อยละ 80	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมีผู้ตอบถูกต้องในระดับมาก จำนวน 16 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 88.9 และมีระดับความรู้ปานกลาง จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.1
2. นักเรียนมีเจตคติต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 75	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี มีเจตคติต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 12 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 80 และนักเรียนมีระดับเจตคติอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.4 ส่วนนักเรียนที่มีระดับเจตคติอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.6
3. นักเรียนมีพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในแต่ละด้านร้อยละ 75	1. การมีเป้าหมายร่วมกัน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 80 และนักเรียนไม่มีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน จำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มทุกรายการหรือคิดเป็น ร้อยละ 100

ตาราง 22 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ผลการวิจัย
	3. การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกรายการหรือคิดเป็นร้อยละ 100 4.การตัดสินใจร่วมกัน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับการฝึกโดยชุดฝึกกิจกรรมแล้ว มีพฤติกรรมการตัดสินใจร่วมกันทุกรายการหรือคิดเป็นร้อยละ 100
4.นักเรียนสามารถใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม จัดทำโครงการกลุ่มและนำเสนอโดยการจัดนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก	ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากจำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 71.6 ระดับพอใช้ จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.2 ระดับปรับปรุงจำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.2 และพอใช้ จำนวน 2 รายการ ส่วนที่ต้องปรับปรุง จำนวน 2 รายการ ผลการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก